

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНЖЕНЕРНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПІДГОТОВКИ
КАФЕДРА ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Базова загальновійськова підготовка

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою

«Охорона праці».

(назва освітньої програми)

підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

(найменування освітнього ступеня)

у галузі знань 26 «Цивільна безпека».

(код та найменування галузі знань)

Спеціальність: 263 «Цивільна безпека».

(код та найменування спеціальності)

мова навчання українська

Рекомендовано кафедрою протимінної діяльності та спеціальної підготовки на 2025–2026 навчальний рік.

Протокол від « 25 » 08 2025 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка»

(назва навчальної дисципліни)

Черкаси 2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка» розроблено згідно «Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 734 від 21 червня 2024 та типової програми «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка) затвердженої начальником Генерального штабу Збройних Сил України.

Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) є обов'язковою дисципліною яка викладається для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітнім ступенем «Бакалавр» на другому курсі в галузі знань 26 «Цивільна безпека», 16 «Хімічна інженерія та біоінженерія» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», 161 «Хімічні технології та інженерія», 261 «Пожежна безпека», за освітньо-професійною програмою Цивільний захист», «Радіаційний та хімічний захист», «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи», «Пожежна безпека».

Навчальна дисципліна передбачає вивчення основних засад державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, основних положень та норм міжнародного гуманітарного права, основних вимог статутів Збройних Сил України, основ психологічної, розвідувальної, інженерної, тактичної та вогневої підготовки, домедичної допомоги, РХБЗ (ХБРЯ) захисту, виживання, військової топографії, зв'язку та комунікації.

Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) включає теми, які охоплюють теоретичні знання та початкові вміння та навички з базової загальновійськової підготовки, які в подальшому розвиваються та вдосконалюються під час проходження практичної підготовки і спрямована на підготовку здобувачів вищої освіти за ВОС-100 «Стрілець».

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Золочевський Денис Валентинович, викладач кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки. Лазоренко Олексій Юрійович, викладач кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, Спортивний комплекс, кабінет № 205.
E-mail	Zolochovskyi_denys@nuczu.edu.ua Lazorenko_oleksii@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- сучасні засоби та методи орієнтування на місцевості; - використання сканування землі при нетехнічному обстеженні.
Професійні здібності	- навички орієнтування на місцевості та стрільби зі стрілецької зброї.

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>). Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру: щочетверга з 16.00 до 17.00 кафедра протимінної діяльності та спеціальної підготовки або онлайн на платформі Google Meet – Денис ЗОЛОЧЕВСЬКИЙ, Олексій ЛАЗОРЕНКО.

Мета вивчення дисципліни є:

Метою вивчення дисципліни «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і вмінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси;
- визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації;
- способи та методи психічної саморегуляції;
- способи надання першої психологічної допомоги та самопомоги;
- розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БПЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки;
- основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України;
- види ворожих безпілотних літальних апаратів (далі - БПЛА), дронів-камікадзе, їх характеристики та порядок протидії їм;
- основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести;
- правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ;
- ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин;
- засоби індивідуального захисту;
- дії на зараженій місцевості;
- орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів;
- інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БПЛА;

- протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установа та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання;
- заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами;
- призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби;
- призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат;
- порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;
- основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами;
- порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником;
- основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;
- основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права;
- відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права;
- вимоги статутів Збройних Сил України;
- загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.

уміння/навички:

- аналізувати інформацію, отриману в ході спостереження;
- надавати першу психологічну допомогу та самопомогу;
- застосовувати прийоми та способи психологічного налаштування (саморегуляції) для виконання поставлених завдань;
- вести розвідку, виявляти і оцінювати противника;
- використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести;
- усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу;
- здійснювати заходи радіаційного, хімічного, біологічного (РХБ) захисту;
- користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом;
- одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект;
- діяти за сигналом "Хімічна тривога";
- орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти;
- здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;
- організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником;

- протидіяти впливу природних умов на організм людини;
- вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, маскувати, парного окопу;
- застосовувати зброю;
- проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях;
- виконувати підготовчі та початкові вправи з різних видів зброї;
- поводитися з військовополоненими;
- особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України;
- застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Навчальний рік	2-й
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	3
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	36
- практичні заняття	24
- семінарські заняття	-
- лабораторні заняття	-
- курсовий проект (робота)	-
- інші види занять	-
- самостійна робота	30
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	-
Форма підсумкового контролю	
- підсумковий контроль	Диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) є важливою складовою військової підготовки громадян України. Її вивчення ґрунтується на знаннях, отриманих здобувачами освіти в закладах загальної середньої освіти, зокрема з таких предметів, як «Захист Вітчизни», «Історія України», «Географія», а також на знаннях з дисциплін «Хімія», «Рятувальна та загальна фізична підготовка», «Професійна підготовка рятувальника», «Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження», «Організація

роботи у непридатному для дихання середовищі», «Спеціальна та загальна фізична підготовка».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці» в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Згуртувати підлеглих навколо ідеї державної незалежності та відповідальності за збереження готовності до виконання завдань в умовах воєнного стану.	ПРН36
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану.	ПРН37

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	К
Здатність до дій в особливих умовах, пов'язаних із високим рівнем фізичного та психологічного навантаження, та в умовах воєнного стану	К35

- формування у здобувачів вищої освіти наступних військово-професійних компетентностей:

Військово-професійні компетентності	ВПК
Здатність усвідомлювати основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розвивати громадянську стійкість та морально-психологічну готовність до збройного захисту держави.	ВПК 1
Здатність розуміти вплив стрес-факторів в умовах бойових дій на психіку військовослужбовця, способи подолання негативних психічних станів та надавати першу психологічну допомогу (самодопомогу).	ВПК 2
Здатність розуміти основні способи ведення розвідки, здійснювати виявлення і оцінювання противника, аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.	ВПК 3
Здатність розуміти принципи військової комунікації, основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій та тактичні сигнальні жести.	ВПК 4
Здатність розуміти принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування, знати призначення та порядок використання засобів	ВПК 5

індивідуального захисту, порядок дій на зараженій місцевості.	
Здатність орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, за допомогою небесних світил, компаса, годинника та навігаційних приладів, здійснювати рух за визначеним маршрутом.	ВПК 6
Здатність розуміти сутність інженерного обладнання та маскуванню позицій, заходів безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї.	ВПК 7
Здатність застосовувати вимоги статей статуту в повсякденній діяльності та під час дії воєнного стану.	ВПК 8
Здатність розуміти алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF), принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC), знати способи та методи евакуації, надавати домедичну допомогу при пораненнях та травмах під час виконання службових (бойових) функцій і завдань	ВПК 9
Здатність розуміти положення загальновійськового бою, знати порядок виконання переміщень на полі бою у складі бойових груп в основних видах бою з урахуванням досвіду застосування підрозділів під час воєнних дій на території України, основні тактичні прийоми застосування БпЛА.	ВПК 10
Здатність розуміти призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, автомата, порядок застосування стрілецької зброї та ведення вогню з неї для виконання поставлених бойових завдань, призначення, будову та принцип дії ручних гранат та порядок їх застосування.	ВПК 11
Здатність розуміти порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником, застосування прийомів та способів забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, здійснення протидії впливу природних факторів на людину.	ВПК 12
Здатність усвідомлювати вимоги норм міжнародного гуманітарного права та відповідальність військовослужбовців за їх порушення.	ВПК 13

5. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Психологічна та спеціальна підготовка.

Змістовний модуль 1.1. Національно-патріотична підготовка та

Міжнародне гуманітарне право.

Тема 1.1.1. Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни.

Змістовний модуль 1.2. Психологічна підготовка.

Тема 1.2.1. Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку.

Змістовний модуль 1.3. Зв'язок та комунікація.

Тема 1.3.1. Військова комунікація. Основи зв'язку.

Змістовний модуль 1.4. Розвідувальна підготовка.

Тема 1.4.1. Розвідувальні ознаки розташування противника, ділянка місцевості та тактики ведення ним бойових дій.

Змістовний модуль 1.5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту).

Тема 1.5.1. Уражаючі фактори зброї масового ураження.

Тема 1.5.2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості.

Змістовний модуль 1.6. Військова топографія.

Тема 1.6.1. Топографічні карти. Орієнтування на місцевості.

Змістовний модуль 1.7. Інженерна підготовка (мінна безпека).

Тема 1.7.1. Мінна безпека. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БПЛА.

Тема 1.7.2. Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх улаштування та подолання.

МОДУЛЬ 2. Статути Збройних Сил України, домедична допомога та тактична підготовка.

Змістовний модуль 2.1. Статути Збройних Сил України.

Тема 2.1.1. Обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.

Тема 2.1.2. Взаємовідносини між військовослужбовцями.

Тема 2.1.3. Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення.

Змістовний модуль 2.2. Домедична допомога.

Тема 2.2.1. Планування та організація домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем» (CUF).

Тема 2.2.2. Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care).

Змістовний модуль 2.3. Тактична підготовка.

Тема 2.3.1. Організація та структура підрозділів родів військ СВ ЗС України.

Тема 2.3.2. Дії солдата в оборонному бою.

Тема 2.3.3. Порядок дії солдата при наступі.

Тема 2.3.4. Забезпечення життєдіяльності.

МОДУЛЬ 3. Вогнева підготовка, виживання та міжнародне гуманітарне право.

Тема 3.1. Стрілецька зброя.

Тема 3.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї.

Тема 3.3. Ручні гранати.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	всього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модуль на контрольна робота	
3 семестр						
Модуль 1. Психологічна та спеціальна підготовка						
Змістовний модуль 1.1. Національно-патріотична підготовка та Міжнародне гуманітарне право						
Тема 1.1.1 Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни	4	2	-	-	2	
Змістовний модуль 1.2. Психологічна підготовка						
Тема 1.2.1. Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку	6	2	2	-	2	
Змістовний модуль 1.3. Зв'язок та комунікація						
Тема 1.3.1. Військова комунікація. Основи зв'язку.	2	2	-	-	-	
Змістовний модуль 1.4. Розвідувальна підготовка						
Тема 1.4.1. Розвідувальні ознаки	2	2	-	-	-	

розташування противника, ділянка місцевості та тактики ведення ним бойових дій						
Змістовний модуль 1.5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)						
Тема 1.5.1. Уражаючі фактори зброї масового ураження	3	2	-	-	1	
Тема 1.5.2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості	3	-	2		1	
Змістовний модуль 1.6. Військова топографія						
Тема 1.6.1. Топографічні карти. Орієнтування на місцевості	4	2	-	-	2	
Змістовний модуль 1.7. Інженерна підготовка (мінна безпека)						
Тема 1.7.1. Мінна безпека. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БПЛА.	3	2	-	-	1	
Тема 1.7.2. Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх улаштування та подолання	3	2	-	-	1	МКР-1
Разом за модулем 1	30	16	4	-	10	МКР-1
Модуль 2. Статути Збройних Сил України, домедична допомога та тактична підготовка						

Змістовний модуль 2.1. Статути Збройних Сил України						
Тема 2.1.1. Обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців	3	2	-	-	1	
Тема 2.1.2. Взаємовідносини між військовослужбовцями	2	-	-	-	2	
Тема 2.1.3. Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення	2	-	-	-	2	
Змістовний модуль 2.2. Домедична допомога						
Тема 2.2.1. Планування та організація домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем» (CUF)	4	2	2	-	-	
Тема 2.2.2. Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care)	5	2	2	-	1	
Змістовний модуль 2.3. Тактична підготовка. Вживання.						
Тема 2.3.1. Організація та структура підрозділів родів військ СВ ЗС України	4	2	-	-	2	
Тема 2.3.2. Дії солдата в оборонному бою	4	2	-	-	2	
Тема 2.3.3. Порядок дії солдата при наступі	4	2	-	-	2	
Тема 2.3.4. Забезпечення життєдіяльності	3	2	-	-	1	МКР-2
Разом за модулем 2	31	14	4		13	МКР-2

Модуль 3. Вогнева підготовка						
Тема 3.1. Стрілецька зброя	6	2	2	-	2	
Тема 3.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї	16	2	12	-	2	
Тема 3.3. Ручні гранати	7	2	2	-	3	МКР-3
Разом за модулем 3	29	6	16	-	7	МКР-3
Разом за дисципліну	90	36	24	-	30	МКР-1-3

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	2	3
1.	Тема 1.2.1. Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку.	2
2.	Тема 1.5.2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості.	2
3.	Тема 2.2.1. Планування та організація домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем» (CUF).	2
4.	Тема 2.2.2. Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care).	2
5.	Тема 3.1. Стрілецька зброя.	2
6.	Тема 3.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї.	12
7.	Тема 3.3. Ручні гранати.	2
	Разом	24

Індивідуальні завдання (орієнтовна тематика індивідуальних завдань):

До індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка» належать: написання рефератів, домашніх контрольних робіт, аналітичних оглядів, аналіз практичних та проблемних ситуацій, а також зйомка та монтаж відеоролика за темами навчальних занять.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

1. Аналітичний огляд сучасних зразків стрілецької зброї.
2. Аналітичний огляд ролі і завдань Збройних Сил України у сучасних умовах.
3. Аналітичний огляд значення військової дисципліни як основи боєздатності армії.
4. Аналіз практичної ситуації - дії особового складу при застосуванні противником хімічної зброї.

5. Аналітичний огляд порівняння ефективності різних видів засобів масового ураження.
6. Аналітичний огляд сучасних безпілотних літальних апаратів у військовій справі: роль та протидія.
7. Аналіз ситуації: «Орієнтування на місцевості без карти».
8. Аналітичний огляд ефективності інженерних засобів захисту у сучасних умовах.
9. Аналіз практичної ситуації: Підрозділ має подолати мінне поле. Опишіть дії та засоби (з презентацією).
10. Аналіз практичної ситуації: Поранення солдата під час бою. Опишіть порядок дій командира та бойових товаришів.
11. Підготовка презентації та доповідь з поясненням за обраною темою курсу.
12. Створення навчального відеоролика (3–10 хвилин) за обраною темою курсу з демонстрацією технічних засобів або практичних прийомів.

Вимоги до виконання:

Обсяг письмової роботи – не менше 10 сторінок друкованого тексту формату А4, шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5.

Для відеоролика – тривалість від 3 до 10 хвилин, якісне зображення та звук, наявність пояснювальних коментарів або субтитрів.

Використання не менше 10 джерел інформації, з яких не менше 3 – іноземними мовами.

Обов'язкове оформлення ілюстрацій, схем, таблиць.

Наявність висновків і пропозицій за результатами виконання роботи.

Вагова складова оцінювання: до 5 балів за кожне індивідуальне завдання, що враховуються при підсумковому оцінюванні дисципліни.

Форми та методи навчання і викладання

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей, дисциплінарних результатів навчання, очікуваних компетентностей з дисципліни, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Методи навчання за джерелами набуття знань:

Словесні методи навчання:

Лекція – метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду здобувачів вищої освіти.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду здобувачів вищої освіти з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних.

Інструктаж займає важливе місце у навчальному процесі. Він передбачає розкриття норм поведінки, особливостей використання методів і навчальних засобів, дотримання правил безпеки під час виконання навчальних операцій. Інструктаж є важливим етапом в оволодінні методами самостійної пізнавальної діяльності, оскільки важливо, щоб здобувачі вищої освіти розуміли не лише, *що* треба робити, а й *як* це робити.

Наочні методи навчання:

Ілюстрація – метод навчання, за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (фото, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Практичні методи навчання:

Практична робота – спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань.

Виїзні заняття – вид навчальних занять, метою яких є ознайомлення слухачів із передовим досвідом різних аспектів їхньої професійної діяльності. Проводяться відповідно до навчально-тематичного плану та розкладу занять.

Методи навчання за характером логіки пізнання:

Аналітичний метод передбачає мисленнєвий або практичний розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак. Це початковий компонент пізнання. Для розуміння цілісності явища, процесу, сутності окремого поняття необхідно перейти до синтезу.

Синтетичний метод ґрунтується на мисленнєвому або практичному з'єднанні виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле. Синтез є органічним продовженням аналізу й може будуватися лише на його основі.

Індуктивний метод – шлях вивчення предметів, явищ від одиничного до загального. У результаті розуміння сутності ознак, властивостей одиничних предметів чи явищ, понять є можливість усвідомити істотні, типові закономірності чи властивості однопорядкових предметів або явищ.

Дедуктивний метод, навпаки, базується на вивченні навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються із загальною закономірністю, а потім на основі цієї закономірності, правила, закону характеризуються інші явища, предмети.

Традуктивний метод передбачає висновки від одиничного до одиничного, від часткового до часткового, від загального до загального.

Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності здобувачів вищої освіти:

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу здобувачам вищої освіти у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності слухачів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації.

Частково-пошуковий метод включає здобувачів вищої освіти у пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання. Для дієвості цього методу створюється проблемна ситуація і здобувачі вищої освіти спонукаються до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання. Керівництво ходом пошукової мисленнєвої діяльності здобувачів забезпечується використанням системи логічно вмотивованих запитань; стимулюванням і схваленням пізнавальної діяльності слухачів у процесі розв'язання навчальних завдань; аналізом успіхів, помилок і труднощів.

Інноваційні методи навчання.

Робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Навчання з використанням технічних ресурсів (відкрита освіта через соціальні мережі та вебресурси, BYOD (Bring your own devices), освіта на події (онлайн-заходи), заняття з використанням 3D-турів).

Інтерактивні методи – здобувачі і викладач перебувають у режимі бесіди, діалогу між собою; співпраця і взаємонавчання: викладач – здобувач, здобувач – здобувач, при чому і викладач, і здобувач вищої освіти є рівноправними і рівнозначними учасниками освітньої взаємодії, що виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншим, однієї думки над іншою.

Методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички – завдання з пошуку інформації, наукові доповіді, моделювання ситуацій за умов невизначеності результатів; під час таких занять здобувачі вчаться бути демократичними, спілкуватись з іншими людьми, критично мислити, ухвалювати обґрунтовані рішення.

Науково-дослідна робота – застосування нових методів і технологій, активізація пізнавальної діяльності, підвищення якості фахової підготовки та розвитку творчих здібностей у здобувачів вищої освіти, розширення їхньої обізнаності, забезпечення ефективного практичного використання набутих у процесі навчання знань та вмінь за відповідним освітнім компонентом (індивідуальна робота науково-педагогічних працівників із здобувачами вищої освіти, які займаються науковими дослідженнями; науково-дослідна робота у наукових гуртках кафедр; участь у науково-практичних конференціях, наукових читаннях, семінарах, конкурсах та ін.; проведення наукових пошуків у процесі проходження різних видів практики).

Самостійна робота спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань. Організація навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом педагога, але без його безпосередньої участі.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування, письмового тестового контролю,

здаванням нормативів з радіаційного та хімічного захисту або спеціальної фізичної підготовки особовим складом підрозділів здобувачів вищої освіти. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують чотири контрольні роботи. Підсумкова форма контролю – диференційний залік.

Результати оцінювання знань з навчальної дисципліни проводяться за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі:

- усне опитування – застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;
- тестовий експрес-контроль (летючка) – проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять, або після завершення вивчення матеріалу змістового модуля;
- тестовий контроль – як правило, проводиться після завершення вивчення здобувачами вищої освіти матеріалу лекцій, практичних занять та модулів;
- комбінована форма контролю – поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експресконтролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є диференційований залік.

- (для очної форми навчання)

Розподіл балів			
Модуль 1			
Т.1.2.1	Т.1.5.2	Індивідуальні завдання	Модульна контрольна робота 1
до 5	до 5	до 5	до 15
Розподіл балів			
Модуль 2			
Т.2.2.1	Т.2.2.2	Індивідуальні завдання	Модульна контрольна робота 2
до 5	до 5	до 5	до 15

Розподіл балів				
Модуль 3				
T.3.1	T.3.2	T.3.3	Індивідуальні завдання	Модульна контрольна робота 3
до 5	до 10	до 5	до 5	до 10
Розподіл балів				Сума балів за дисципліну
Залік				
до 20				
				100

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється від 0 до 5 балів):

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, звіт оформлений граматично і стилістично без помилок;

4 бали - завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, без обґрунтування відповіді, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, звіт відсутній.

0 балів – завдання не виконане.

Модульний контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів **очної форми навчання** під час виконання модульних контрольних робіт (всі критерії приведені за 100-бальною шкалою):

Модуль 1

Виконується у формі письмової роботи на заздалегідь роздрукованих бланках. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із п'яти запропонованих, кожен варіант має 5 тестових питань .

Критерії оцінювання тестових питань:

- вірною відповідь може бути тільки одна;
- за кожну вірну відповідь здобувач отримує 3 бали.

За правильні відповіді на всі питання, здобувач отримує 15 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 8 балів.

Модуль 2.

Виконується у формі письмової роботи на заздалегідь роздрукованих бланках. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із п'яти запропонованих, кожен варіант має 5 письмових питань (кожне питання оцінюється в 3 бали).

Критерії оцінювання письмових питань:

3 бали – вірно розкриті питання з дотриманням всіх вимог до виконання;
2 бали – надано відповідь на питання, але відсутнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;
1 бал – надано неповна відповідь на питання, допущені граматичні чи стилістичні помилки;
0 балів – відповідь відсутня.

За правильні відповіді на всі питання, здобувач отримує 15 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 8 балів.

Модуль 3.

Виконується у формі письмової роботи на заздалегідь роздрукованих бланках. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із п'яти запропонованих, кожен варіант має 5 письмових питань (кожне питання оцінюється в 2 бали).

Критерії оцінювання письмових питань:

2 бали – вірно розкриті питання з дотриманням всіх вимог до виконання;
1 бал – надано відповідь на питання, але відсутнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;
0 балів – відповідь відсутня.

За правильні відповіді на всі питання, здобувач отримує 10 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 6 балів.

Тестова система оцінювання знань здобувачів як методика вимірювання й оцінювання досягнутого розвитку умінь та знань передбачає:

- оцінювання рівня знань і вмінь;
- оцінювання рівня соціально-особистісної цінності набутих знань.

Поточний (тестовий) контроль знань проводиться за модулями (блоками) дисципліни.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованому заліку:

Виконується у формі письмової роботи на заздалегідь роздрукованих бланках або формі тестових завдань. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із тридцяти запропонованих, який має 5 письмових питань.

Критерії оцінювання письмових питань:

4 балів – правильна розгорнута відповідь на питання;
3 бали - при відповіді були допущені помилки, які не повністю, але в певній мірі дають можливість зрозуміти сутність даного питання;
2 бали - при відповіді були допущені помилки, які відображають незрозуміння механізмів та процесів відповідного питання, але в загальному контексті дана відповідь відображає віддалене розуміння про дане питання;
1 бал – при відповіді були допущені грубі помилки, які не дають можливість зрозуміти механізми та процеси даного питання, але деякі елементи здобувач може пояснити;
0 балів – відповідь відсутня.

За правильні та розгорнуті відповіді на всі питання, здобувач отримує 20 балів. письмова робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 11 балів.

Перелік теоретичних питань для підготовки до заліку:

МОДУЛЬ 1. Психологічна та спеціальна підготовка.

1. Що таке національна ідентичність?
2. Що означає поняття «свобода народу»?
3. Які основні загрози для української національної ідентичності сьогодні?
4. Що таке міжнародне гуманітарне право (МГП)?
5. Які категорії осіб захищає МГП?
6. Які основні принципи міжнародного гуманітарного права?
7. Які документи є основою міжнародного гуманітарного права?
8. Що забороняє міжнародне гуманітарне право у збройних конфліктах?
9. Що таке психічна саморегуляція?
10. Які основні методи психічної саморегуляції застосовуються у військовій службі?
11. Що таке перша психологічна допомога?
12. У яких випадках необхідна перша психологічна допомога?
13. Що таке психологічна самопомога?
14. Які симптоми свідчать про сильний стрес чи психічне перевантаження у бою?
15. Який вплив має бій на психіку військовослужбовця?
16. Які техніки допомагають знизити тривожність у бою?
17. Чому важлива психологічна підготовка у військовій службі?
18. Що таке військова комунікація?
19. Які основні види військової комунікації існують?
20. Чому зв'язок є важливим у бойових діях?
21. Які основні засоби військового зв'язку використовуються в ЗСУ?
22. Що таке радіозв'язок?
23. Які правила ведення радіопереговорів?
24. Які основні проблеми у військовій комунікації можуть виникати?
25. Чому важливо дотримуватись секретності у військовій комунікації?
26. Що таке розвідувальні ознаки противника?
27. Які основні ознаки вказують на наявність противника на місцевості?
28. Які ознаки свідчать про облаштування оборонних позицій ворога?
29. Які ознаки вказують на наявність техніки противника?
30. Які ознаки вказують на підготовку ворога до наступу?
31. Які ознаки свідчать про відхід противника?
32. Які методи ведення бойових дій противника враховуються під час розвідки?
33. Чому важливий аналіз тактики противника?
34. Що відносять до зброї масового ураження (ЗМУ)?
35. Які основні уражаючі фактори ядерного вибуху?
36. Які фактори ураження характерні для хімічної зброї?
37. Що є уражаючим фактором біологічної зброї?

38. Чому зброя масового ураження є небезпечною для цивільного населення?
39. Які наслідки застосування ЗМУ на полі бою?
40. Який із факторів ядерного вибуху діє найдовше?
41. Що таке вторинні фактори ураження?
42. Які заходи знижують дію уражаючих факторів?
43. Які засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) застосовуються у військах?
44. Для чого призначений протигаз?
45. Які існують типи протигазів?
46. Що включає захисний комплект військовослужбовця?
47. Які дії особового складу після сигналу «Хімічна тривога»?
48. Які правила пересування на зараженій місцевості?
49. Що робити після виходу із зараженої зони?
50. Чим небезпечна затримка у використанні ЗІЗ?
51. Що таке топографічна карта?
52. Які основні елементи топографічної карти?
53. Які види масштабів карт існують?
54. Що таке умовні знаки на карті?
55. Що таке орієнтування на місцевості?
56. Якими способами можна орієнтуватися без компаса?
57. Що таке азимут?
58. Чому важливо вміти читати топографічні карти?
59. Що таке мінна безпека?
60. Які основні види мін загрожують військовим?
61. Які правила поведінки при виявленні міни?
62. Що таке тактичне маскування?
63. Які способи захисту від БПЛА існують?
64. Яка послідовність дій при виявленні БПЛА противника на передових позиціях?
65. Що таке протипіхотна міна?
66. Що таке протитанкова міна?
67. Які існують типи інженерних загороджень?
68. Для чого створюють інженерні загородження?
69. Які заходи безпеки при подоланні мінних загороджень?
70. Чому інженерні загородження ефективні?

МОДУЛЬ 2. Статuti Збройних Сил України, домедична допомога та тактична підготовка.

1. Що таке обов'язки військовослужбовця?
2. Які основні права військовослужбовця?
3. Що таке дисциплінарна відповідальність?
4. Які види відповідальності можуть застосовуватись до військовослужбовця?
5. Які наслідки порушення обов'язків військовослужбовцем?
6. Чому важливо знати свої права та обов'язки?
7. Який документ визначає основні обов'язки військовослужбовця?
8. Що повинен зробити військовослужбовець, якщо отримав наказ, який, на

- його думку, є злочинним?
9. На кого покладається відповідальність за правопорушення, вчинене військовослужбовцем?
 10. Яким чином військовослужбовець має право оскаржити неправомірні рішення або дії командира?
 11. Крім військовослужбовців, хто ще несе відповідальність за порушення військової дисципліни?
 12. Що визначають взаємовідносини між військовослужбовцями?
 13. Як вирішуються конфлікти у військовому колективі?
 14. Які наслідки порушення взаємовідносин у підрозділі?
 15. Які методи формування довірливих взаємовідносин?
 16. Як військовослужбовець повинен звертатися до командира (начальника)?
 17. Що повинен зробити військовослужбовець, якщо немає можливості вільно розминутися з командиром (начальником) або старшим за військовим званням?
 18. Що забороняється військовослужбовцям у присутності командира (начальника) або старшого за військовим званням?
 19. Яку основну відмінність мають взаємовідносини між військовослужбовцями порівняно з цивільним суспільством?
 20. Які правила є обов'язковими для прапорщиків і мічманів, осіб молодшого, старшого і вищого офіцерського складу, які перебувають у запасі і у відставці?
 21. Яким чином військовослужбовець повинен вітати старшого по званню?
 22. На чому базується військова дисципліна?
 23. Що є заохоченням за успішне виконання службових обов'язків?
 24. Яке дисциплінарне стягнення може бути накладено на солдата за порушення військової дисципліни?
 25. З якою метою накладаються дисциплінарні стягнення?
 26. Який документ визначає порядок застосування заохочень та стягнень?
 27. Хто має право накладати дисциплінарні стягнення?
 28. Протягом якого терміну діє дисциплінарне стягнення, якщо його не було знято командиром?
 29. У якому документі ведеться облік заохочень і стягнень військовослужбовців?
 30. Яким чином може бути знято дисциплінарне стягнення з військовослужбовця?
 31. Що таке військова дисципліна?
 32. Які основні принципи військової дисципліни?
 33. Що таке заохочення військовослужбовців?
 34. Які види заохочень існують?
 35. Що таке дисциплінарне стягнення?
 36. Які види дисциплінарних стягнень існують?
 37. Коли застосовують дисциплінарні стягнення?
 38. Що таке відповідальність військовослужбовця?
 39. Як заохочення впливає на підрозділ?
 40. Чому дисципліна є ключовою у військовому колективі?

- 41.Що таке CUF (Care Under Fire)?
- 42.Які основні завдання на етапі CUF?
- 43.Які дії виконуються першочергово на етапі CUF?
- 44.Які засоби зупинки кровотечі застосовують на етапі CUF?
- 45.Чи надається дихальна підтримка на етапі CUF?
- 46.Хто здійснює допомогу на етапі CUF?
- 47.Чому швидкість дій на етапі CUF критично важлива?
- 48.Що роблять після евакуації з зони обстрілу (допомоги під вогнем)?
- 49.Які ризики для рятувника на етапі CUF?
- 50.Чому важливо навчати всіх військовослужбовців CUF?
- 51.Що таке TFC (Tactical Field Care)?
- 52.Які завдання TFC (Tactical Field Care)?
- 53.Які методи контролю кровотечі використовуються на етапі TFC (Tactical Field Care)?
- 54.Які життєво важливі функції перевіряють на TFC (Tactical Field Care)?
- 55.Які засоби медичної допомоги застосовують на полі бою?
- 56.Які засоби застосовують при переломах кінцівок?
- 57.Які дії при опіках чи хімічних ураженнях?
- 58.Що таке евакуація до медичного пункту?
- 59.Чому важливо документувати стан пораненого?
- 60.Хто може надавати TFC (Tactical Field Care)?
- 61.Що таке підрозділ у ЗСУ?
- 62.Які основні типи підрозділів ЗСУ?
- 63.Що визначає структура підрозділу?
- 64.Хто керує підрозділом?
- 65.Що таке бойова група?
- 66.Чому важлива чітка структура підрозділу?
- 67.Які види підрозділів у сухопутних військах?
- 68.Що таке резерв підрозділу?
- 69.Що таке оборонний бій?
- 70.Які основні завдання солдата в обороні?
- 71.Які способи укриття використовують у обороні?
- 72.Що таке маскування у обороні?
- 73.Що робити при штурмі противника?
- 74.Як відбувається взаємодія підрозділів у обороні?
- 75.Які засоби ураження використовуються у обороні?
- 76.Чому дисципліна критична в оборонному бою?
- 77.Що таке наступ у бойових діях?
- 78.Які основні етапи наступу?
- 79.Які завдання військовослужбовця під час наступу?
- 80.Які методи маскування застосовують у наступі?
- 81.Що робити при виявленні опору противника?
- 82.Які засоби ураження застосовуються під час наступу?
- 83.Що таке взаємодія підрозділів у наступі?
- 84.Чому важлива швидкість та координація у наступі?

85. Які дії після успішного захоплення позицій?
86. Що таке забезпечення життєдіяльності військовослужбовця?
87. Які основні елементи життєдіяльності?
88. Що таке бойове забезпечення?
89. Які правила харчування в польових умовах?
90. Як забезпечується вода для особового складу?
91. Що таке санітарна безпека?
92. Як забезпечується сон та відпочинок?
93. Які засоби захисту від шкідливих факторів застосовуються?
94. Що таке психологічна підтримка в підрозділі?
95. Чому життєзабезпечення критично важлива на полі бою?

МОДУЛЬ 3. Вогнева підготовка.

1. Що таке стрілецька зброя?
2. Які основні види стрілецької зброї?
3. Що таке короткоствольна зброя?
4. Що таке довгоствольна зброя?
5. Що таке боєприпаси?
6. Що таке магазин у стрілецькій зброї?
7. Що таке прицільна лінія?
8. Що таке скорострільність зброї?
9. Що таке віддача зброї?
10. Чому важливо знати будову і характеристики зброї?
11. Які основні етапи стрільби?
12. Що таке прицілювання?
13. Як впливає дихання на прицільність стрільби?
14. Що таке ведення вогню?
15. Що таке серійна і поодинокі стрільба?
16. Що таке зона ураження?
17. Що таке контроль віддачі?
18. Чому важливо дотримуватись правил стрільби?
19. Що таке ручна граната?
20. Які основні види гранат?
21. Що таке чека гранати?
22. Що таке підривник гранати?
23. Які заходи безпеки при використанні гранат?
24. Що таке зона ураження гранати?
25. Як правильно кидати гранату?
26. Що таке відкатна граната?
27. Чому важливо знати дистанцію кидка гранати?
28. Які завдання гранат у бою?

Політика викладання навчальної дисципліни

При викладанні навчальної дисципліни на заняттях, викладач вимагає від здобувачів вищої освіти:

- своєчасно (за 5 хв до початку) прибувати на заняття чи підключитись в

Google Meet , без запізнень та з неповажної причини пропускати заняття;

- під час заняття не дозволяється користуватися мобільним телефоном, планшетом смарт-годинником чи іншими мобільними пристроями без дозволу науково-педагогічного працівника;

- активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань;

- здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися політики доброчесності під час виконання самостійної;

- здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів;

- до здачі заліку допускаються здобувачі, які отримали позитивні оцінки по всім МКР.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Охорона праці» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» галузі знань 26 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2024.

2. Наказ Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 "Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України".

3. Програма «Базової загальновійськової підготовки» (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5) (термін навчання 1,5 місяці).

4. Типова програма первинної військово-професійної підготовки для здобувачів освіти і працівників закладів вищої освіти МВС, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та поліцейських. МВС, Київ. 2022.

5. Статути Збройних Сил України. Затверджені Законами України від 24.03.99 № 548 (із змінами).

6. СБП 3-(01,02,04).58(59) Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина III (взвод, відділення, танк): затверджений наказом Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами 2017-2023 року).

7. ТП 7-00(194)11.01. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України. – Київ: КП КСВ ЗСУ, 2021 (зі змінами 2023 року).

8. ВП 7-(01,03-05)215.58(59) Альбом схем “Методичних матеріалів з підготовки тактичних груп” (відділення, взвод). – Житомир: Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України, видання 2023 року.

9. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056-2019 (01) – Львів: НАСВ, 2019.

10. Наказ НГШ №161 від 19.04.2016р. “Про затвердження Інструкції з правил поведження військовослужбовців на місцевості, на якій є вибухонебезпечні предмети”.

11. Про затвердження керівництва з застосування інженерних боєприпасів підрозділами Збройних Сил України. Наказ ГШ ЗС України від 04 січня 2017 року № 2 – Київ, 2017.

12. Наказ НГШ № 258 від 9.07.2018 року “Про затвердження Керівництва з медичної евакуації у Збройних Силах України”.

13. Методичні матеріали “Підготовки штурмових груп (відділення, взвод) до ведення штурмових дій”. – Київ: Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗС України, видання 2023 року.

14. Матеріали вивчення бойового досвіду російсько-української війни– Київ: Генеральний штаб Збройних Сил України.

15. Зайцев Д.В. Наконечний А.П., Пахарев С.О., Луценко І.О. «Військова розвідка»: навчальний посібник – К.:Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. -355 с.

16. Стрілецька зброя та вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / В. Дяченко, В. Ярмолук, О. Супруненко, О.Майборода, С. Григор'єв. – Одеса: ВА, 2021. – 364 с.

17. Посібник. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання). Частина 1 (стрілецьке озброєння). ВП 7-(01).03.01.

18. Посібник. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання). Частина 2 (протитанкове озброєння). ВП 7-(01).03.01.

19. Навчальний посібник «Мінна безпека та протидія саморобним вибуховим пристроям» – Л.: НАСВ, 2019 – 365 с.

20. Інженерна підготовка: Навчальний посібник /Д. Окіпняк, А. Баранов, Ю. Баранов, В. Малюк, В. Спільник, Д. Данилов. - Львів: НАСВ, 2022.- 383 с.

21. Шмаль С. Військова топографія. Київ: Редакційно-видавничий центр Збройних Сил України, 2018.

22. Настанова “Тактичний зв’язок” ВКДП 6-110(03).01. Київ: ГШ ЗС України, 2020.

23. Навчальний посібник“ Організація військового зв’язку” ВІПІ ім. Героїв Крут, 2021.

24. TCCC Combat Life Saver (TCCC CLS). Observations, Insights and Lessons. Handbook. 2020.

25. Стандарт індивідуальної підготовки СТИ-000Г.21Л “Тактична медицина”, затверджений наказом командувача Медичних сил Збройних Сил України від 28.12.2023 № 121.

26. Медичне забезпечення. Вимоги до навчання всіх військовослужбовців з надання допомоги пораненим в умовах бойових дій (STANAG 2122 / AMedP-8.15, “REQUIREMENT FOR TRAINING IN CASUALTY CARE FOR ALL MILITARY PERSONNEL”, IDT).

27. Настанова з бойового застосування БПАК класу I у ЗС України (наказ ГК ЗС України від 09.12.2021 №379ДСК).

28. Концепція оснащення військових частин та підрозділів ЗС України безпілотними авіаційними комплексами на період до 2025 року. Наказ Міністерства оборони України від 02.11.2016 № 580.

29. Посібник з вивчення організаційної структури підрозділів сухопутних військ збройних сил російської федерації. – Київ: ГУР МОУ, 2024. – 68 с.

30. Бойова система виживання воїна. Навчальний посібник / Шкурпіт О.М., Фелько М.В., Бачинський В.В. Одеса: ВА м. Одеса, 2018.

Інформаційні ресурси:

1. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/nacionalno-patriotichna-pidgotovka>;
2. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/nacional-stady>;
3. https://sprotyvg7.com.ua/lessons/intern_human_law;
4. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/mizhnarodne-gumanitarne-pravo>.
5. <https://www.zsu.gov.ua/menu/5fedba6fd3a55a205e8fd537>;
6. <https://dovidnykmpz.info/psycho/nakaz-holovnokomanduvacha-zbroynykh-syl-ukrainy>;
7. <http://psychology-naes-ua.institute/info/264/New>;
8. <https://sprotyvg7.com.ua/lessons/intelligence-training>;
9. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/rozvidualna-pidgotovka>;
10. https://sprotyvg7.com.ua/lessons/safe_tocsic;
11. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/pidgotovka-z-rhb-zahistu>;
12. <https://sprotyvg7.com.ua/lessons/army-topo>;
13. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/vijskova-topografiya>;
14. https://sprotyvg7.com.ua/lessons/engener_stud;
15. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/inzhenerna-pidgotovka>;
16. https://sprotyvg7.com.ua/lessons/engener_stud;
17. <https://sprotyvg7.com.ua/documents/inzhenerna-pidgotovka>;
18. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/medichna-dopomoga-pid-vognem-care-under-fire-cuf>;
19. <https://tccc.org.ua/guide/module-04-principles-and-application-of-tactical-field-care-cmc>;
20. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/dii-soldata-u-skladi-bojovix-taktichnix-grup-pid-chas-boyu>;
21. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/oborona-mexanizovanogo-viddilennya>;
22. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/oborona-vikonannya-bojovogo-zavdannya-osobovim-skladom-viddilennya-vzvodu>;
23. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/dii-soldata-u-skladi-bojovix-taktichnix-grup-pid-chas-boyu>;
24. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/zabezpechennya-zhittyediyalnosti>;
25. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/pravilne-povodzhennya-zi-zbrojeyu-polozhennya-lezhachi>;
26. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/kurs-shvidkistnoi-strilbi-z-avtomata-ak-74-video>;
27. <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/ruchni-oskolkovi-granati>.

Розробники:

Викладач кафедри протимінної
діяльності та спеціальної підготовки
навчально-наукового інституту
інженерної та спеціально підготовки

Д.Золочевський Денис ЗОЛОЧЕВСЬКИЙ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)